

Hospinews Focus :

De vzw Volont'R, het vroegere Entraide et Amitié , bestaat binnenkort 50 jaar.

September 2012

Interview door: Emmanuelle Vanbesien

Uitgever: Hospichild.be / vzw cmdc-cdcs asbl

Dit betreft een artikel onder voorbehouden rechten op basis van de licentie Creative Commons Auteurschap – Geen commercieel gebruik – Geen wijziging - 2.0 België (CC BYNC-ND 2.0).

U mag:

* dit artikel kopiëren, verspreiden en openbaar maken

Onder de volgende voorwaarden :

* Auteurschap — U moet de naam van de originele auteur vermelden op de wijze aangeduid door de auteur van het werk of door de rechthebbende die u de toestemming geeft (maar niet op een wijze die suggereert dat ze u steunen of het gebruik van de creatie goedkeuren).

* Geen commercieel gebruik — U mag deze creatie niet aanwenden voor commerciële doeleinden.

* Geen wijziging — U mag deze creatie niet wijzigen, veranderen of aanpassen.

Voor aanvragen tot verspreiding die niet onder deze voorwaarden vallen moet u mailen naar evanbesien@hospichild.be

De vereniging kreeg een nieuwe naam maar blijft zich toespitsen op relationeel vrijwilligerswerk in instellingen. Olivier Gerard laat ons kennismaken met de verschillende activiteiten. Hij is verantwoordelijk voor de activiteit 'Comme une bulle d'oxygène' die jonge vrijwilligers in contact brengt met jonge kankerpatiënten.

Hoe heette uw vzw vroeger?

O.G.: In het begin heette ze 'Volontariat d'Entraide et Amitié'. Drie of vier jaar geleden hebben we ons aan het denken gezet met de hulp van een externe waarnemer. Toen we nadachten over onze doelstellingen en over de betekenis die we gaven aan onze vereniging, kwamen we tot de vaststelling dat de benaming niet langer verband hield met wat we deden. Volgend jaar viert de vereniging haar 50ste verjaardag maar fundamenteel blijft het basisidee onveranderd.

Wanneer we zeggen dat we bij 'Volont'R' werken, weten we precies wat onze activiteit inhoudt.

50 jaar, dat betekent ook een lange evolutie?

O.G.: We zijn inderdaad geëvolueerd maar vanaf het begin richtten we ons op het vrijwilligerswerk van jongeren met uiteenlopende achtergronden in instellingen, ziekenhuizen, rusthuizen. Later werd dit op verzoek van het publiek uitgebreid naar kinderdagverblijven, huistaakscholen en centra voor personen met een handicap.

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

In dit vrijwilligerswerk stond het contact altijd centraal, het ging steeds om relationeel vrijwilligerswerk. Toen ik hier 15 jaar geleden aankwam waren er wat meer praktische taken maar nu is onze werking nog meer toegespitst op de relationele aspecten, vandaar de hoofdletter 'R' in onze naam, die voor 'relationeel' staat

Ook de communicatie van de vereniging is veranderd?

O.G.: Ja de naamswijziging had heel wat tot gevolg. We hebben onze instrumenten, affiches, folders, kwartaalblad herbekeken. Zoals ik al zei was deze evolutie mogelijk dankzij die externe persoon die ons geholpen heeft om onze verwachtingen, doelstellingen concreet vorm te geven. Dit bracht een grote verandering mee in onze manier van werken en van communiceren. We hebben ook communicatiespecialisten kunnen aanwerven.

Wat zijn de verschillende tools en opleidingen voor de vrijwilligers?

O.G.: Ik denk aan 'L'hôpital à mots ouverts', een soort miniwoordenboek van medische termen en ziekenhuistermen, dat 325 woorden bevat. Het vrijwilligerswerk, de organisatie van een ziekenhuis en het handvest voor de gehospitaliseerde zieke worden erin gepresenteerd. Het boek is bedoeld voor vrijwilligers en andere personen die contact hebben met de medische wereld. We geven ook het kwartaalblad 'Carnet du Volont'R' uit, waarvan nummer 90 onlangs verschenen is, met themadossiers en informatie over de verschillende regio's. We bieden specifieke opleidingen aan zoals een basisopleiding luisteren en de opleiding 'Rouwverwerking', die door een psychologe worden gegeven zodat de vrijwilligers actief kunnen luisteren, beschikbaar zijn voor wat de ander zegt, om ervaringen te delen, te weten hoe ze moeten omgaan met de dood, welke positie ze moeten innemen, enz.

Het omkaderen van de vrijwilligers vormt de belangrijkste activiteit?

O.G.: Ja, de voorbereiding is belangrijk. We ontmoeten de vrijwilligers ofwel in een persoonlijk onderhoud, ofwel in voorbereidingsvergaderingen om te bekijken of hun verwachtingen overeenstemmen met wat we te bieden hebben. Daarna oriënteren we hen op basis van hun voorkeur naar een bepaald type vrijwilligerswerk. Het publiek is immers zeer verschillend naargelang er vrijwilligerswerk wordt verricht in een huistaakklas, een kinderdagverblijf of een rusthuis. We kunnen ook doorverwijzen naar andere netwerken. We leggen uit wat we precies doen, het type van interventies, waarop er moet gelet worden, de beperkingen, de do's en do's. We maken ook duidelijk dat van de vrijwilligers striktheid wordt verwacht. Dit is dus een wezenlijke fase voor onze activiteiten en voor de instellingen waarmee we werken. Daarna heeft de vrijwilliger een onderhoud met de verantwoordelijke van de instelling, want de relatie die tot stand zal komen met de professionelen is belangrijk.

Zijn er criteria voor de personen die u wenst te rekruteren?

O.G.: Ik denk dat de mensen die voor een onderhoud mogen langskomen al een telefoongesprek achter de rug hebben dat ook bepalend is. Wanneer iemand zegt dat hij/zij zin heeft om thuislozen te helpen of administratieve hulp te verstrekken, wanneer hij/zij een rouwperiode of een moeilijke periode in zijn leven heeft doorgemaakt, dan is dat niet het ideale profiel. We moeten echter zonder vooroordelen luisteren naar elke kandidaat. Onlangs heb ik een jong meisje ontmoet, ze was pas ontslagen uit een psychiatrisch ziekenhuis, het was dus helemaal niet evident. Zij wilde weer voet aan de grond krijgen in de beroeps wereld. Zij was zeer duidelijk omtrent haar verlangens en het gesprek is goed verlopen. Het is zeer belangrijk om zowel met de kandidaat-vrijwilliger als de instelling open kaart te spelen. Criteria zijn openheid, het verlangen naar anderen toe te gaan maar ook een zekere stabiliteit. Het is een kwestie van feeling en ervaring bij de personen die de kandidaten ontvangen.

Wat zijn de verschillende types vrijwilligerswerk?

O.G.: Er is vrijwilligerswerk van korte duur dat sterk gebald verloopt. Neem bijvoorbeeld de sociale retraites voor laatstejaarsstudenten uit het secundair onderwijs die via onze organisatie vrijwilligerswerk uitvoeren in ziekenhuizen, rusthuizen en kinderdagverblijven. Het betreft een week vrijwilligerswerk met dagen van 8 uren gewijd aan het doelpubliek. We ontmoeten de leerlingen vooraf in groep. In Brussel zijn er jaarlijks ongeveer 130 leerlingen die dit type vrijwilligerswerk verwezenlijken in verscheidene instellingen. Je kan zelfs van een opleiding spreken want er is animatie en denkwerk over de plaats van ouderen in onze samenleving, over wat een rusthuis is bijvoorbeeld. We proberen deze jongeren open te stellen voor omgevingen die ze volledig ontdekken en waarin ze zich fysiek en mentaal inzetten. Na hun week vrijwilligerswerk gaan we naar de school voor een 'evaluatie'. Interessant want ik zie de leerlingen voor, tijdens en na het vrijwilligerswerk, ik zie hun evolutie. We werken reeds sinds de oprichting van de vzw met scholen samen.

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

Vrijwilligerswerk van langere duur wordt uitgevoerd door onze permanente vrijwilligers die één namiddag of één ochtend in de week in een instelling werken. Ze zijn jong en minder jong, zijn soms op zoek naar werk, of werken halftijds, ze zijn gepensioneerd, student, enz. Sommigen werken zelfs voltijds en hebben nog tijd voor vrijwilligerswerk.

Kunt u ons iets vertellen over het project 'Comme une bulle d'Oxygène'?

O.G.: Iets meer dan een jaar geleden hebben we het project overgenomen dat gecoördineerd werd door de Stichting tegen Kanker en dat toen nog Yello werd genoemd. Ze hadden hun prioriteiten gewijzigd en hebben ons gevraagd of we de kandidaten wilden omkaderen in alle aspecten waarmee we al ervaring hadden in Volont'R: hen ontmoeten, opleiden, opvolgen, enz. Het project richt zich tot jonge kankerpatiënten met wie het team van jonge vrijwilligers spelletjes speelt, een babbeltje slaat, of naar hun verhaal luistert en hen het leven aangenamer maakt. Deze activiteit bestaat al 10 jaar en loopt goed. We hebben niets veranderd aan de filosofie maar hebben onze expertise in ziekenhuizen en op het vlak van omkadering eraan toegevoegd. De medische en psychische opleiding van onze jonge vrijwilligers wordt samen met de Stichting tegen Kanker georganiseerd. Momenteel zijn vier Brusselse instellingen betrokken: het Jules Bordet Instituut, de Cliniques Universitaires Saint-Luc, het UVC Sint-Pieter en het ziekenhuis Erasme. Er heerst een echte teamgeest tussen onze vrijwilligers.

De vrijwilligers wisselen elkaar af en brengen elkaar via een liaisonboekje op de hoogte van de activiteiten met de patiënt. Er worden ook mails gewisseld, enz. Ze vormen een hechte groep en de naam 'Comme une bulle d'Oxygène' geeft een goede beschrijving van hun activiteit. Dit type vrijwilligerswerk is typisch 'van lange duur'

Het is echter niet altijd gemakkelijk want de jongere kan zich projecteren op het profiel van de patiënt, de behandelingen hebben zichtbare neveneffecten, soms overlijden de patiënten ... Daarom is de opleiding vooraf die georganiseerd wordt met de Stichting verplicht. Bovendien organiseren we het hele jaar door opleidingen en ontmoetingsmomenten voor de vrijwilligers.

We hebben vrijwilligers in Brussel en Wallonië en we zorgen ervoor dat de lijst van bezochte instellingen aangroeit.

Ik ben animator-coördinator van het project en we hebben twee coördinatrices van de vrijwilligers op het terrein, Marie en Laurence. Ze zijn ook vrijwilligers en staan in voor de planning, onderhouden de communicatie binnen de groep, bieden een luisterend oor en hebben een goede kennis van het werkveld. Zonder hen zou het echt moeilijk zijn om dit mooie project in stand te houden. Het is een klein team dat gesmeerd loopt.

Er zijn nog meer stappen die je moet doorlopen om vrijwilliger te worden. Na een 'klassiek' onderhoud volgt de verplichte opleiding georganiseerd met de Stichting tegen Kanker. Vervolgens wordt in een kleine groep kennisgemaakt met de instelling. Elke nieuwe vrijwilliger krijgt een meer ervaren vrijwilliger als peter toegewezen die voor de begeleiding zorgt tijdens de eerste bezoeken. Daarna moet de vrijwilliger in zijn eentje gaan maar hij kan altijd rekenen op de steun van de anderen. Deze verregaande omkadering bevordert de teamgeest, de nieuwe vrijwilligers voelen zich omringd.

Hoe verloopt dit concreet?

O.G.: Op dit vlak verschilt deze activiteit wat van de andere. De vrijwilliger bezoekt niet iedereen zoals dat gebeurt in andere diensten maar bezoekt een of twee jonge gehospitaliseerde patiënten. Het gebeurt dat hij niet bij de patiënt kan blijven omdat er familie is of omdat de patiënt slaapt of verzorging krijgt. Een bezoek kan 5 minuten duren of zelfs niet doorgaan. Soms blijft de vrijwilliger 2 uur, een half uur, dat weet hij nooit vooraf. Soms kan hij enkel dag zeggen aan de patiënt maar het is belangrijk te tonen dat hij er is voor de patiënt. De vrijwilliger mag zelf niets verwachten van het bezoek. Het gaat om zeer zware pathologieën met moeilijke periodes. De ene dag voelt de patiënt zich goed, 's anderendaags voelt hij zich moe en heeft hij nergens zin in. Het bezoek is soms zo intens of moeilijk dat de vrijwilliger niemand anders kan bezoeken. Er wordt hem niets opgelegd. Hij gaat naar de instelling naar gelang zijn beschikbaarheid maar moet zich houden aan de planning van de groep. Daarom is het belangrijk dat het opvolgboekje waarin de vrijwilligers schrijven hoe hun bezoek met de patiënt is verlopen, zowel op het vlak van activiteiten als op het relationeel en emotioneel vlak, nauwkeurig wordt bijgehouden. Een goede communicatie is nu belangrijk om de nieuwe naam van de activiteit bekend te maken. 'Comme une bulle d'Oxygène' is werkelijk een mooi project, dat belangrijk is voor de jonge patiënten en op een lange ervaring steunt. Het is heel belangrijk de instellingen hieraan te herinneren want het verzorgend personeel verandert door de jaren heen. Er is voortdurend werk aan de winkel.

Hospinews, de nieuwsbrief van Hospichild.be, website met niet-medische informatie omtrent de hospitalisatie van kinderen

Wanneer heeft de volgende opleiding in het kader van 'Comme une bulle d'Oxygène' plaats?

O.G.: Op 17 november is er, in samenwerking met de Stichting tegen Kanker, een opleiding voor kandidaat-vrijwilligers voor 'Comme une bulle d'Oxygène'. Jongeren met belangstelling hiervoor moeten niet aarzelen om ons te contacteren. We trachten vooral studenten uit het hoger secundair onderwijs, universiteiten en hogescholen te bereiken om een kwaliteitsvolle interventie en een zekere emotionele beheersing te garanderen.

Bedankt voor dit gesprek en veel succes!

Contact en inschrijving 'Comme une bulle d'Oxygène'

Olivier Gerards

02/219 15 62

olivier@volontr.be

www.volontr.be